

सत्यमेव जयते

महाराष्ट्र शासन राजपत्र

असाधारण भाग चार-ब

वर्ष ९, अंक ८६]

बुधवार, जून २१, २०२३/ज्येष्ठ ३१, शके १९४५

[पृष्ठे ६, किंमत : रुपये ९.००

असाधारण क्रमांक २३९

प्राधिकृत प्रकाशन

महाराष्ट्र शासनाने महाराष्ट्र अधिनियमांन्वये तयार केलेले
(भाग एक, एक-अ आणि एक-ल यांमध्ये प्रसिद्ध केलेले नियम व आदेश यांव्यतिरिक्त) नियम व आदेश.

उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग

मंत्रालय, मादाम कामा मार्ग, हुतात्मा राजगुरु चौक,
मुंबई ४०० ०३२, दिनांक २१ जून २०२३.

अधिसूचना

महाराष्ट्र विनाअनुदानित खाजगी व्यावसायिक शैक्षणिक संस्था (प्रवेश व शुल्क यांचे विनियमन) अधिनियम, २०१५.

क्रमांक एआरपी-२०२३/प्र.क्र.५१/तांशि ४.— महाराष्ट्र विनाअनुदानित खाजगी व्यावसायिक शैक्षणिक संस्था (प्रवेश व शुल्क यांचे विनियमन) अधिनियम, २०१५ (२०१५ चा महा.२८) याच्या कलम २३ द्वारे प्रदान केलेल्या अधिकारांचा वापर करून, महाराष्ट्र शासन, याद्वारे, महाराष्ट्र विनाअनुदानित खाजगी व्यावसायिक शैक्षणिक संस्था (पूर्ण वेळ व्यावसायिक पदवीपूर्व तांत्रिक पाठ्यक्रमांच्या प्रवेशाचे विनियमन) नियम, २०१७ यामध्ये आणखी सुधारणा करण्यासाठी, पुढील नियम करित आहे :-

१. या नियमांस, महाराष्ट्र विनाअनुदानित खाजगी व्यावसायिक शैक्षणिक संस्था (पूर्ण वेळ व्यावसायिक पदवीपूर्व तांत्रिक पाठ्यक्रमांच्या प्रवेशाचे विनियमन) (सुधारणा) नियम, २०२३ असे म्हणावे.

२. महाराष्ट्र विनाअनुदानित खाजगी व्यावसायिक शैक्षणिक संस्था (पूर्ण वेळ व्यावसायिक पदवीपूर्व तांत्रिक पाठ्यक्रमांच्या प्रवेशाचे विनियमन) नियम, २०१७ (यात यापुढे ज्याचा निर्देश, “मुख्य नियम” असा केला आहे) याच्या नियम २ मध्ये, पोट-नियम (१) मधील, खंड (छ) मधील “औषधनिर्माणशास्त्र” या शब्दानंतर, “औषधनिर्माणशास्त्र (व्यवसाय)” हा मजकूर समाविष्ट करण्यात येईल.

३. मुख्य नियमांच्या नियम ५ मधील पोट-नियम (१) मधील तक्त्यामध्ये, -

(एक) प्रकार “ए” मधील (ए) (एक) येथील नोंदीमधील, “पात्रतेचे निकष” या स्तंभ (२) खालील, “अभियांत्रिकी व तंत्रज्ञान पदविका” या शब्दानंतर, “किंवा व्यवसाय पदविका” हा मजकूर समाविष्ट करण्यात येईल;

(दोन) प्रकार “ई” मधील “पात्रतेचे निकष” शी या स्तंभ २ खालील (क) या नोंदीमध्ये “एचएससी परीक्षा” या शब्दानंतर, “किंवा अभियांत्रिकी पदविका किंवा व्यवसाय पदविका” हा मजकूर समाविष्ट करण्यात येईल;

(तीन) प्रकार “ई” मधील “पात्रतेचे निकष” शी या स्तंभ २ खालील (ख) या नोंदीमध्ये “औषधनिर्माणशास्त्र” या शब्दानंतर, “किंवा विज्ञान शाखेतील पदवी” हा मजकूर समाविष्ट करण्यात येईल;

(१)

४. मुख्य नियमांच्या नियम ८ मधील, पोट-नियम (३) मध्ये,-

(एक) खंड (छ) मधील, विद्यमान उप-खंड (एक) पूर्वी पुढील उप-खंड समाविष्ट करण्यात येईल :-

“(एक-क) प्रथम वर्ष नियोजन प्रवेशाकरिता, पुढील क्रमाने प्रवेशासाठी प्राधान्य देण्यात येईल:-

(क) १० + २ परीक्षा तसेच सक्षम प्राधिकरणाने घेतलेली सामाईक प्रवेश परीक्षा (CET) उत्तीर्ण असणारा उमेदवार;

(ख) व्यवसाय पदविका उत्तीर्ण असणारा उमेदवार;

(ग) १० + २ परीक्षा उत्तीर्ण असणारा उमेदवार,”;

(दोन) खंड (छ) नंतर, पुढील खंड समाविष्ट करण्यात येईल:-

“(ज) प्रथम वर्षे अभिकल्प पदवी प्रवेशाकरिता.- या पाठ्यक्रमांच्या प्रवेशाच्या प्रयोजनासाठी, सक्षम प्राधिकरणाने घेतलेल्या सामाईक प्रवेश परीक्षेत (सीइटी) उमेदवाराने मिळविलेले गुण किंवा प्राप्तांक अथवा संबंधित समुचित प्राधिकरणाने घेतलेल्या इतर कोणत्याही परीक्षेत मिळविलेले गुण किंवा प्राप्तांक यांच्या आधारे, नियम ५ च्या पोट-नियम (१) ते (३) व पोट-नियम (६) अनुसार उमेदवारांची गुणवत्ता यादी तयार करण्यात येईल :

परंतु, समसमान गुण किंवा प्राप्तांक असल्यास, अशा बाबतीत, उमेदवारांमधील साक्षेप गुणवत्ता, पुढील पसंतीक्रमाने व खाली विनिर्दिष्ट केलेल्या पद्धतीने ठरविण्यात येईल,-

(क) एचएससी परीक्षेतील एकत्रित गुणांची अधिकतम टक्केवारी;

(ख) एसएससी परीक्षेतील एकत्रित गुणांची अधिकतम टक्केवारी;

(ग) एसएससी परीक्षेतील गणित विषयातील अधिकतम गुण;

(ड) एसएससी परीक्षेतील विज्ञान विषयातील अधिकतम गुण.

(झ) प्रथम वर्ष औषधनिर्माणशास्त्र (व्यवसाय) प्रवेशाकरिता,- परीक्षा मंडळाने प्रदान केलेल्या पदविकेच्या आधारावर उमेदवाराने मिळविलेल्या गुणांच्या आधारे, गुणवत्ता यादी तयार करण्यात येईल:

परंतु, समसमान गुण किंवा प्राप्तांक असल्यास, अशा बाबतीत, विविध उमेदवारांमधील साक्षेप गुणवत्ता, पुढील पसंतीक्रमाने व खाली विनिर्दिष्ट केलेल्या पद्धतीने ठरविण्यात येईल,-

(क) एचएससी परीक्षेतील एकत्रित गुणांची अधिकतम टक्केवारी;

(ख) एचएससी परीक्षेतील भौतिकशास्त्रातील गुणांची अधिकतम टक्केवारी;

(ग) एचएससी परीक्षेतील रसायनशास्त्रातील गुणांची अधिकतम टक्केवारी;

(ड) एसएससी परीक्षेतील एकत्रित गुणांची अधिकतम टक्केवारी;

(ड) एसएससी परीक्षेतील विज्ञानातील गुणांची अधिकतम टक्केवारी.”.

५. मुख्य नियमांच्या नियम १० मध्ये

(एक) पोट-नियम (१) मधील, खंड (क) ऐवजी,-

(क) टप्पा आठ मधील, खंड (दोन) ऐवजी, पुढील खंड दाखल करण्यात येईल:-

“(दोन) थेट द्वितीय वर्ष अभियांत्रिकी व तंत्रज्ञान (अनुषंगिक प्रवेश) अभ्यासक्रमास प्रवेश घेण्याच्या बाबतीत, सर्व अभियांत्रिकी पदविका उमेदवारांना परस्पर गुणवत्तेच्या आधारे जागा वाटप केल्यानंतर, जागा रिक्त राहिलेल्या असतील तर, अशा जागा, विज्ञान विषयातील पदवी असलेल्या उमेदवारांच्या परस्पर गुणवत्तेच्या आधारे, भरण्यात येतील. त्यानंतर, जर, विज्ञान विषयातील पदवी असलेल्या सर्व उमेदवारांना परस्पर गुणवत्तेच्या आधारावर जागा वाटप केल्यानंतर जागा रिक्त राहिलेल्या असतील तर, अशा जागा, व्यवसाय पदविका असलेल्या उमेदवारांच्या परस्पर गुणवत्तेच्या आधारे भरण्यात येतील.”.

(ख) टप्पा नऊ ऐवजी, पुढील टप्पा दाखल करण्यात येईल:-

“टप्पा नऊ: प्रथम वर्ष प्रवेशाकरिता, टप्पा-आठ, पूर्ण झाल्यानंतर, जर जागा रिक्त राहिलेल्या असतील तर, अशा जागा, पात्रता अटी व शर्ती यांनुसार पुढील पसंतीक्रमाने वाटप करण्यासाठी विचारात घेण्यात येतील:-

(क) परस्पर गुणवत्तेच्या आधारे अभियांत्रिकी व तंत्रज्ञान पदविका उमेदवारांना;

(ख) परस्पर गुणवत्तेच्या आधारे व्यवसाय पदविका उमेदवारांना.”;

(दोन) पोट-नियम (२) मधील,

(क) खंड (क) ऐवजी, पुढील खंड दाखल करण्यात येईल :-

“(क) प्रथम वर्ष अभियांत्रिकी- अभियांत्रिकी पदवी (बी.ई.) किंवा तंत्रज्ञान पदवी (बी.टेक) करिता जेईई (मुख्य) आणि त्यानंतर जर जागा रिक्त राहिलेल्या असतील तर, सामाईक प्रवेश परीक्षेतील प्राप्तांकाच्या आधारे, त्यानंतर देखील जागा रिक्त राहिलेल्या असतील तर, अभियांत्रिकी पदविकांच्या गुणांच्या आधारे, त्यानंतरही जागा रिक्त राहिलेल्या असतील तर, व्यवसाय पदविकांच्या गुणांच्या आधारे;”

(ख) खंड (घ) व (ङ) ऐवजी, पुढील खंड दाखल करण्यात येतील:-

“(घ) प्रथम वर्ष हॉटेल व्यवस्थापन व खाद्यपेय व्यवस्था तंत्रज्ञान.- नॅशनल टेस्टिंग एजन्सीने घेतलेल्या एनसीएचएम जेईई आणि जर त्यानंतर, जागा रिक्त राहिलेल्या असतील तर, सामाईक प्रवेश परीक्षेच्या (सीइटी) प्राप्तांकाच्या आधारे जर त्यानंतरही जागा रिक्त राहिलेल्या असतील, तर, व्यवसाय पदविका गुणांच्या आधारे;

(ङ) प्रथम वर्ष नियोजन-जेईई (मुख्य) नियोजन पदवी आणि जर त्यानंतर जागा रिक्त राहिलेल्या असतील तर, सामाईक प्रवेश परीक्षेच्या (सीइटी) प्राप्तांकाच्या आधारे, जर त्यानंतरही, जागा रिक्त राहिलेल्या असतील तर, व्यवसाय पदविका गुणांच्या आधारे आणि जर जागा अजूनही रिक्त राहिलेल्या असतील तर, १० + २ परीक्षा गुणांच्या आधारे;” ;

(क) खंड (ङ) नंतर, पुढील खंड समाविष्ट करण्यात येईल :-

“(च) प्रथम वर्ष अभिकल्प - सामाईक प्रवेश परीक्षेच्या (सीइटी) प्राप्तांकाच्या आधारे आणि जर त्यानंतर जागा रिक्त राहिलेल्या असतील तर, व्यवसाय पदविका गुणांच्या आधारे.”.

६. मुख्य नियमांच्या नियम १२ मधील, पोट-नियम (क) मध्ये, दोन्ही ठिकाणी, “केंद्रीभूत प्रवेश प्रक्रियेची (कॅप) पहिली व दुसरी फेरी” हा मजकूर ज्या-ज्या ठिकाणी आला असेल त्या त्या ठिकाणी त्या मजकुराऐवजी, “केंद्रीभूत प्रवेश प्रक्रियेची (कॅप) - पहिली, दुसरी व तिसरी फेरी” हा मजकूर दाखल करण्यात येईल.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

सतिश तिडके,
शासनाचे उप सचिव.

HIGHER AND TECHNICAL EDUCATION DEPARTMENT

Mantralaya, Madam Cama Marg, Hutatma Rajguru Chowk,
Mumbai 400 032, dated the 21st June, 2023.

NOTIFICATION

MAHARASHTRA UNAIDED PRIVATE PROFESSIONAL EDUCATIONAL INSTITUTIONS (REGULATION OF ADMISSIONS AND FEES) ACT, 2015.

No. ARP 2023/CR.51/TE4.—In exercise of the powers conferred by section 23 of the Maharashtra Unaided Private Professional Educational Institutions (Regulation of Admissions and Fees) Act, 2015 (Mah. XXVIII of 2015), the Government of Maharashtra hereby makes the following rules further to amend the Maharashtra Unaided Private Professional Educational Institutions (Regulation of Admission to the Full Time Professional Undergraduate Technical Courses) Rules, 2017, namely:-

1. These rules may be called the Maharashtra Unaided Private Professional Educational Institutions (Regulation of Admission to the Full Time Professional Undergraduate Technical Courses) (Amendment) Rules, 2023.

2. In rule 2 of the Maharashtra Unaided Private Professional Educational Institutions (Regulation of Admission to the Full Time Professional Undergraduate Technical Courses) Rules, 2017 (hereinafter referred to as “the principal Rules”), in sub-rule (1), in clause (g), after the word “Pharmacy” the letters and words and bracket “, Pharmacy (Practice),” shall be inserted.

3. In rule 5 of the principal Rules, in sub-rule (1), in the table –

(i) in Type A in column (2) relating to “Eligibility Criteria”, in entry at (a) (i) after the words “Diploma in Engineering” the words “or D. Voc” shall be inserted ;

(ii) in Type E in column (2) relating to “Eligibility Criteria”, in entry at (a), after the words “HSC Examination” the words “or Diploma in Engineering or D.Voc.” shall be inserted ;

(iii) in Type E in column (2) relating to “Eligibility Criteria”, in entry at (b), after the words “Pharmacy” the words “or Bachelor of Science” shall be inserted ;

4. In rule 8 of the principal Rules, in sub-rule (3),—

(i) in clause (g), before the existing sub-clause (i) the following sub-clause shall be inserted, namely:-

“(i-a) for admission to the first year planning the preference for admission shall be given in following order ,—

(a) Candidates passing 10+2 examination as well as CET conducted by Competent Authority;

(b) Candidates passing D. Voc.;

(c) Candidates passing 10+2 examination.”;

(iii) after clause (g), the following clauses shall be inserted, namely,-

“(h) For admission to First Year of the Bachelor of Design.— The merit list for the Candidates as per sub-rules (1) to (3) and sub-rule (6) of rule 5 shall be prepared on the basis of marks or score secured by the Candidate in the CET conducted by the Competent Authority or marks or score secured in any other examination conducted by the concerned appropriate authority for the purpose of admission to these Courses:

Provided that, in case of tie, the relative merit of Candidates shall be resolved in the

following order of preference and methodology as specified below,-

- (a) higher percentage of marks in Aggregate at HSC;
- (b) higher percentage of marks in Aggregate at SSC.
- (c) higher percentage of marks in the subject Mathematics at SSC;
- (d) higher percentage of marks in the subject Science at SSC.

(i) For Admission to First Year of Bachelor of Pharmacy (Practice),-

The merit list shall be prepared on the basis of marks obtained by the Candidate on the basis of which Diploma is awarded by the examining authority:

Provided that, in case of tie, the relative merit of different Candidates shall be resolved in the following order of preference and the methodology as specified below,-

- (a) higher percentage of marks in Aggregate at HSC;
- (b) higher percentage of marks in Physics at HSC;
- (c) higher percentage of marks in Chemistry at HSC;
- (d) higher percentage of marks in SSC;
- (e) higher percentage of marks in Science at SSC.”.

5. In rule 10 of the principal Rules, —

(i) in sub-rule (1), for the clause (a),—

(a) in Stage VIII, for clause (ii), the following clause shall be substituted, namely:-

“(ii) In case of Direct Admission to Second Year (Lateral Entry) of Engineering and Technology, if the seats remain vacant after allotment to all the Diploma in Engineering Candidates based on *Inter-Se-Merit*, such seats shall be filled in on the basis on *Inter-Se-Merit* of the Bachelor of Science Candidates. Thereafter, if the seats remain vacant after allotment to all the Bachelor of Science Candidates based on *Inter-se-Merit*, such seats shall be filled in on the basis of *Inter-se-Merit* of the D. Voc. Candidates.”.

(b) for the Stage-IX, following shall be substituted, namely:-

“Stage-IX: For First year admissions, after completion of Stage VIII, if the seats remain vacant then such vacant seats shall be considered for allotment in the following order of preference as per the Eligibility Conditions and Requirements:-

- (a) Diploma Candidates based on *Inter-se-Merit*;
- (b) D.Voc. Candidates based on *Inter-se-Merit*.”;

(ii) in sub-rule (2),

(a) for clause (a), the following clause shall be substituted, namely:-

“(a) First Year Engineering – JEE (Main) for B.E. or B.Tech and then if the seats remain vacant, on the basis of CET score, thereafter if the seats remain vacant, on the basis of Diploma in Engineering marks, thereafter if the seats still remain vacant, on the basis of D.Voc. marks;”

(b) for clauses (d) and (e), the following clauses shall be substituted, namely:-

“(d) First Year Hotel Management and Catering Technology.- NCI-IM JEE conducted by the National Testing Agency and if seats remain vacant on the basis of CET Score, thereafter if the seats remain vacant, on the basis of D. Voc. marks;

(e) First Year Planning - JEE (Main) B. Planning and then if the seats remain vacant, on the basis of CET score, thereafter if the seats remain vacant, on the basis of D. Voc. marks and if seats still remains vacant, on the basis of 10 +2 examination marks;”;

(c) after clause (e), for the following clause shall be added, namely :-

“(f) First Year Design - on the basis of CET score and then if the seats remain vacant, on the basis of D. Voc. marks.”.

6. In rule 12 of the principal rules, in sub-rule (a) for the letters and words and letters “CAP Round - I and II” at both the places, where they occur the letters and words and letters “CAP Round - I, II and III” shall be substituted.

By order and in the name of the Governor of Maharashtra,

SATISH J. TIDKE,
Deputy Secretary to Government.